

**Sygn. akt VII Ua 48/18**

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 5 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

**Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk (spr.)**

Sędziowie: SO Agnieszka Stachurska

SR (del.) Zofia Pawelczyk

**Protokolant: Mateusz Mućka**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 lipca 2018 r. w Warszawie

sprawy M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji wniesionej przez organ rentowy

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 lutego 2018 roku sygn. akt VI U 331/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala,
2. zasądza od M. W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSO Agnieszka Stachurska SSO Marcin Graczyk SSR (del.) Zofia Pawelczyk

## UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 27 lutego 2018 r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. z dnia 14 września 2017 r., znak: (...) i przyznał odwołującemu M. W. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd I instancji ustalił, że odwołujący pozostawał w stosunku pracy z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. do dnia 31 maja 2017 r.. Następnie w okresie od dnia 31 maja 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. ubezpieczony był niezdolny do pracy z powodu choroby.

W dniu 24 maja 2017 r. odwołujący założył pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...). Czynność rejestracji została dokonana przez jego pełnomocnika w osobie D. C. będącego prokurentem (...) Sp.

z o.o. Rejestracji dokonał podmiot wskazany przez firmę (...), z którą ubezpieczony miał współpracować po założeniu działalności gospodarczej. Odwołujący po rozwiązaniu stosunku pracy założył działalność gospodarczą, aby współpracować z jednym podmiotem, tj. firmą (...). Ubezpieczony zdecydował się na zarejestrowanie działalności

gospodarczej w maju 2017 r. w związku z urodzeniem jego dziecka. Zdarzenie to wiązało się z koniecznością zaopatrzenia w większy samochód, który stał się przedmiotem leasingu. Od dnia założenia pozarolniczej działalności gospodarczej do dnia 31 lipca 2017 r. odwołujący nie wykonywał żadnych czynności związanych z przedmiotową działalnością, ponieważ nie uzyskiwał dochodu. Pierwszą czynnością związaną z założoną działalnością gospodarczą, która wygenerowała dochód, był wynajem piłek do gry dla (...). Odwołujący z tytułu założenia działalności gospodarczej od dnia 24 maja 2017 r. opłacał składki na obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne i rentowe, lecz nie opłacał składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Przedmiotem działalności gospodarczej była działalność HR, którą ubezpieczony wykonywał jeszcze w trakcie pozostawania w stosunku pracy. Decyzją z dnia 14 września 2017 r., (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił odwołującemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że z posiadanej dokumentacji wynika, iż tytuł ubezpieczenia odwołującego ustał

w dniu 31 maja 2017 r. Po tej dacie ubezpieczony kontynuował podjętą w dniu 24 maja 2017 r. pozarolniczą działalność gospodarczą. W związku z powyższym zdaniem organu rentowego odwołujący nie miał prawa do otrzymywania zasiłku chorobowego za w/w okres.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy oraz aktach rentowych, a także na podstawie zeznań odwołującego. Zeznania ubezpieczonego były logiczne i spójne, a także korespondowały z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sąd Rejonowy dał wiarę odwołującemu co do okoliczności założenia działalności gospodarczej i oraz, że nie uzyskiwał z tego tytułu żadnego dochodu do dnia 31 lipca 2017 r. Wobec powyższego Sąd

I instancji nie znalazł podstaw do odmowy wiarygodności zeznaniom odwołującego. Autentyczności i treści ww. dokumentów nie kwestionowała żadna ze stron, toteż Sąd Rejonowy uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, że odwołanie jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu I instancji odwołujący po założeniu działalności gospodarczej w dniu 24 maja 2017 r. nie wykonywał żadnej działalności zarobkowej związanej z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej aż do ustania niezdolności do pracy. Odwołujący nie dokonał samodzielnie rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, ponieważ zrobił to jego pełnomocnik. W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił, że dopiero w dniu 31 lipca 2017 r. ubezpieczony uzyskał dochód z wynajmu piłek do gry. Ponadto od dnia rejestracji działalności gospodarczej odwołujący nie opłacał składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. W ocenie Sądu Rejonowego odwołujący spełnił wymóg przyznania mu zasiłku chorobowego na podstawie przepisów ustawy zasiłkowej, bowiem jego niezdolność do pracy z powodu choroby rozpoczęła się w momencie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu i trwała nieprzerwanie po zakończeniu stosunku pracy. W okresie swojej niezdolności do pracy, ubezpieczony nie prowadził faktycznie pozarolniczej działalności gospodarczej, tj. nie wykonywał żadnych czynności oraz nie świadczył żadnych usług związanych

z prowadzeniem pozarolniczej działalności. Działalność taka była jedynie formalnie zarejestrowana. Zdaniem Sądu I instancji odwołujący nie kontynuował działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym, bowiem nie otrzymywał w spornym okresie żadnych dochodów i nie podejmował działań zmierzających do ich osiągnięcia. Z uwagi na fakt nieświadczenia usług w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej i niezyskiwania z tego tytułu dochodu oraz istnienia ciągłości niezdolności do pracy, ubezpieczonemu przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego

z tytułu niezdolności do pracy. Przeciwny sposób rozumowania prowadziłyby w ocenie Sądu

I instancji do pozbawienia odwołującego możliwości otrzymania zasiłku z tytułu niezdolności do pracy, co byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami systemu ubezpieczeń społecznych

i prawa obywateli do zabezpieczenia społecznego. Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie nie zachodzi przesłanka określona w dyspozycji art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, bowiem odwołujący nie podejmował działalności zarobkowej a jego niezdolność do pracy powstała w czasie trwania stosunku pracy, czyli w okresie podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 23 kwietnia 2018 r. złożył apelację zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej i przekraczającej zakres swobodnej oceny dowodu z dokumentu w postaci korekty deklaracji VAT 7 za czerwiec 2017 r. i błędne ustalenie, że odwołujący nie osiągnął przychodu w czerwcu 2017 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej a tym samym nie prowadził działalności gospodarczej w czerwcu 2017 r., podczas gdy z danych wynikających z tej deklaracji wynika, iż w czerwcu 2017 r. osiągnął on przychód z działalności gospodarczej w kwocie 615,00 złotych netto, co oznacza, że w okresie zasiłku chorobowego za okres po ustaniu zatrudnienia ubezpieczony kontynuował podjętą w dniu 24 maja 2017 r. działalność gospodarczą, co przekłada się na brak prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu zatrudnienia, tj. od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r.;

- art. 233 § 1 w związku z art. 299 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej i przekraczającej zakres swobodnej oceny dowodu z przesłuchania odwołującego i ustalenie, że odwołujący nie wykonywał działalności gospodarczej w spornym okresie tylko na podstawie braku sprzedaży, podczas gdy osiągnął on w czerwcu 2017 r. przychód w kwocie 615,00 złotych netto oraz dokonał zakupu środków trwałych do swojej działalności w spornym okresie czasu, co świadczy o wykonywaniu przez niego działalności gospodarczej w okresie zasiłku chorobowego za okres po ustaniu zatrudnienia, tj. od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia 23 czerwca 2017 r.;

- art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie, że wskazany przepis stosuje się jedynie w przypadku rzeczywistego wykonywania działalności gospodarczej, podczas gdy zgodnie z prawidłową wykładnią fakt posiadania tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym w związku z działalnością gospodarczą kontynuowaną po ustaniu zatrudnienia stanowi wystarczając

ą przesłankę braku prawa do zasiłku chorobowego za okres po ustaniu zatrudnienia.

W związku z powyższym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. o zmianę wyroku Sądu I instancji poprzez oddalenie odwołania. Z ostrożności procesowej w przypadku zaistnienia przesłanki z art. 386 § 4 k.p.c., organ rentowy wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Jednocześnie Oddział wniósł o zasądzenie od odwołującego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji.

Odwołujący w dniu 4 czerwca 2018 r. złożył odpowiedź na apelację i wniósł o jej oddalenie jako nieuzasadnionej oraz o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych. W ocenie ubezpieczonego nie można zaskarżonemu wyrokowi Sądu I instancji zarzucać naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. tylko z tego względu, że apelujący z prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego wyprowadza odmienne wnioski. Odwołujący stwierdził, że skoro ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika,

iż w okresie od dnia 1 czerwca 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. nie osiągnął dochodu z założonej działalności gospodarczej, do którego nie można uznać zakupu środka trwałego, to zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowe świadczenie z ubezpieczenia zdrowotnego nie może być ograniczone.

**Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja organu rentowego jako zasadna podlegała uwzględnieniu.

Sąd II instancji ustalił, że organ rentowy zarzucił wyrokowi Sądu Rejonowego naruszenie zarówno przepisów prawa procesowego, jak i materialnego.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Na podstawie art. 299 k.p.c., jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić dowód z przesłuchania stron.

W myśl art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017 r., poz. 1368) zwanej dalej „ustawą”, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

W ocenie Sądu Okręgowego doszło do naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. i art. 299 k.p.c., a w związku z tym również art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy. Należy wskazać, że Sąd Rejonowy błędnie przeanalizował jeden z dokumentów dołączonych w toku postępowania sądowego przez odwołującego. Sąd I instancji przekroczył zakres swobodnej oceny dowodów przy ocenie złożonej korekty deklaracji VAT 7 za czerwiec 2017 r., co spowodowało uznanie, że ubezpieczony nie osiągnął przychodu w czerwcu 2017 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Dokument ten znajduje się na kartach 29 i 30 akt sądowych, a zatytułowany jest jako deklaracja dla podatku od towarów i usług za czerwiec 2017 r. Pod pozycją 29 odwołujący osiągnął dochód w kwocie 615,00 złotych z tytułu importu usług nabywanych od podatników podatku od wartości dodanej, do których stosuje się art. 28b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Dodatkowo pozycja 45 w/w dokumencie wskazuje, że ubezpieczony z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej osiągnął kwotę 14635,00 złotych z tytułu nabycia towarów i pozostałych usług. Co prawda Sąd I instancji ujął w ustaleniach stanu faktycznego deklaracje VAT 7 znajdujące się na kartach 25-43 akt sądowych, jednak nie przeanalizował w pełni danych wynikających

z tego dowodu. Sąd Rejonowy ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że pierwszą czynnością związaną z założoną przed odwołującego działalnością gospodarczą, która wygenerowała dochód, był wynajem piłek do gry dla (...). W związku z tym stwierdzono, że ubezpieczony od dnia założenia pozarolniczej działalności gospodarczej do dnia 31 lipca 2017 r. nie wykonywał żadnych czynności z nią związanych. W uzupełnieniu ustaleń faktycznych, Sąd Rejonowy uznał podczas rozważań prawnych,

że dopiero w dniu 31 lipca 2017 r. odwołujący uzyskał dochód z wynajmu piłek do gry. Zatem Sąd Okręgowy zważył, że Sąd I instancji w pełni nie ustalił stanu faktycznego

w oparciu o wszystkie zapisy wynikające z deklaracji VAT przedłożonych przez odwołującego, co wiązało się bezpośrednio z wydaniem niezgodnego z prawem wyroku zmieniającego zaskarżoną decyzję. Należy uznać, że Sąd Rejonowy przeoczył,

iż ubezpieczony w czerwcu 2017 r. podejmował czynności z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu wyroku nie wskazano, że odwołujący w czerwcu 2017 r. uzyskał dochód w kwocie 615,00 złotych oraz nabył towary i usługi w kwocie 14365,00 złotych. Przy tym w ocenie Sądu Okręgowego niekwestionowane były pozostałe fakty ustalone przez Sąd Rejonowy, a dotyczące dnia założenia działalności gospodarczej przez odwołującego czy też okresu przebywania na zwolnieniu lekarskim.

Sąd zważył, że w niniejszej sprawie nie ma decydującego znaczenia okoliczność zarejestrowania działalności gospodarczej przez płatnika składek w Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej. Zgodnie z poglądem wyrażonym przez

Sąd Apelacyjny, „skoro w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 odczytywanych w związku

z art. 8 ust. 6 pkt 1 u.s.u.s. obowiązkowi ubezpieczenia podlegają osoby prowadzące działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, czasowe granice prowadzenia tej działalności oraz podlegania z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego wyznacza wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dokonywany i wykreślany na zasadach przewidzianych w przepisach obowiązującej ustawy. Co prawda, ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana (a więc także czy zaistniała przerwa w jej prowadzeniu) należy do sfery ustaleń faktycznych, a istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. W konsekwencji domniemywa się, że skoro nie nastąpiło wykreślenie działalności gospodarczej z ewidencji, to działalność ta była faktycznie prowadzona i w związku z tym istniał obowiązek zapłaty składek

na ubezpieczenie społeczne.” ( wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. akt III AUa 802/12) Wpis do ewidencji lub rejestru ma charakter deklaratoryjny, co stwarza jedynie możliwość obalenia domniemania, że działalność gospodarcza była rzeczywiście podjęta i wykonywana. Jednakże w ocenie Sądu, jeśli odwołujący nie miał zamiaru przez pierwszy okres prowadzić działalności gospodarczej, mógł skorzystać z możliwości jej zawieszenia. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego

w Gdańsku, „obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika każdorazowo z faktycznego prowadzenia tej działalności. Tym samym do powstania obowiązku ubezpieczenia wymagane jest rzeczywiste wykonywanie działalności zarobkowej, realizowanej w sposób zorganizowany i ciągły. Rozpoczęcie działalności gospodarczej polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z tym, że zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej

w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności.” ( wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa 1928/12)

Mając tak ugruntowane orzecznictwo, Sąd Okręgowy zważył, że założenie działalności gospodarczej i podjęcie czynności związanych z jej prowadzeniem, nawet jeśli nie przynosiły one początkowo dochodu skutkowało objęciem ubezpieczeniami społecznymi odwołującego się. Natomiast, fakt podejmowania działań związanych z zakupem środków potrzebnych do prowadzenia działalności gospodarczej skutkowało utratą prawa do zasiłku chorobowego. Wobec powyższego zaskarżona decyzja organu rentowego była wydana w sposób prawidłowy. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika bowiem wprost, że ubezpieczony realnie rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, gdyż w deklaracjach dla podatku od towarów i usług VAT-7 odwołujący się wykazał w pozycji „Import usług nabywanych od podatników podatku od wartości dodanej” kwoty stanowiące podstawę opodatkowania o kwoty należnego podatku. Fakt ten przeoczony przez Sąd I instancji wynikający wprost z dokumentu w postaci korekty deklaracji VAT7 stanowił podstawę do ustalenia, że działalność gospodarcza była faktycznie prowadzona przez odwołującego się w spornym okresie. Ponadto, nabycie towarów i pozostałych usług w kwocie 14.635,00 złotych wskazuje, że odwołujący w trakcie korzystania ze zwolnienia lekarskiego podejmował działania w celu zarobkowym, co wynika jednoznacznie z przedstawionego dokumentu. Sąd zważył, że już takie czynności, jak prowadzenie negocjacji lub spotykanie się z potencjalnymi klientami bądź kontrahentami uznaje się za prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ są to czynności nastawione na osiągnięcie zysku. Ujawnienie tych okoliczności spowodowało konstatację Sądu, że odwołujący w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim, podejmował działania w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił odwołanie, o czym orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej, Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 wyroku zgodnie z art. 98 k.p.c. Sąd II instancji zasądził od odwołującego na rzecz organu rentowego kwotę 120,00 zł na podstawie § 9 ust. 2 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat

za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

SSO Agnieszka Stachurska SSO Marcin Graczyk (spr.) SSR (del.) Zofia Pawelczyk

Zarządzenie: (...)